

ZKVALITNĚNÍ PŘEPISU S NÁSTROJEM TEXT ON TOP

Tomáš PORTYCH

Dlouhá 37, Praha 1, 11000, tomas.portych@cun.cz

***Anotace:** Simultánní přepis pro neslyšící je služba značně závislá na dostupných technologiích. Výkon přepisovatele je vždy spojen se zařízeními, která má k dispozici. Jakým způsobem může například nástroj Text on Top zlepšit pohodlí přepisovatele, uživatele služby a zvýšit výslednou kvalitu? I když služba simultánního přepisu má za cíl umožnit jejím uživatelům zapojení do komunikace prakticky v jakékoliv situaci, není tak možné činit na úkor přepisovatelů. Ti musí v mnoha případech obětovat svůj vlastní komfort a celkovou kvalitu odvedené práce, aby byl výsledek podle potřeb uživatele. Následuje krátký přehled řešení poskytovaných systémem Text on Top od firmy SP-Quality, jakými jsou například vysílání do vzdálených zařízení, přepis předpřipravených textů, systém automatických oprav slov a propojení více paralelních přepisovatelů.*

Pohyb uživatele přepisu v prostoru

Obyčejné textové editory nenabízejí možnost vysílání přepisovaného textu do jiného zařízení. Uživatel přepisu tedy musí být natočen směrem k plátnu/notebooku, kam je přepis promítán.

Řešení: Text on Top umožňuje vysílání přepisu současně na prakticky neomezený počet zařízení. Výměna dat mezi zařízeními probíhá standardně mezi speciálními USB konektory, které přijímají/vysílají data na nastaveném kanálu. V praxi je využíváno především vysílání na tablety, ale nezávisle na něm může být přepis promítán i na plátně.

V situacích, kdy je potřeba šetřit místem a nejde využít na promítání další plátno a tablety, může být přepis přes Text on Top zobrazován pod prezentací přednášejícího v podobě titulků. Vzhledem k přenášení přepisovaného textu na praxi ozkoušenou vzdálenost kolem 20 metrů získává přepisovatel i tu výhodu, že může sedět kdekoli v sále, případně se i přesouvat se svým notebookem bez omezení.

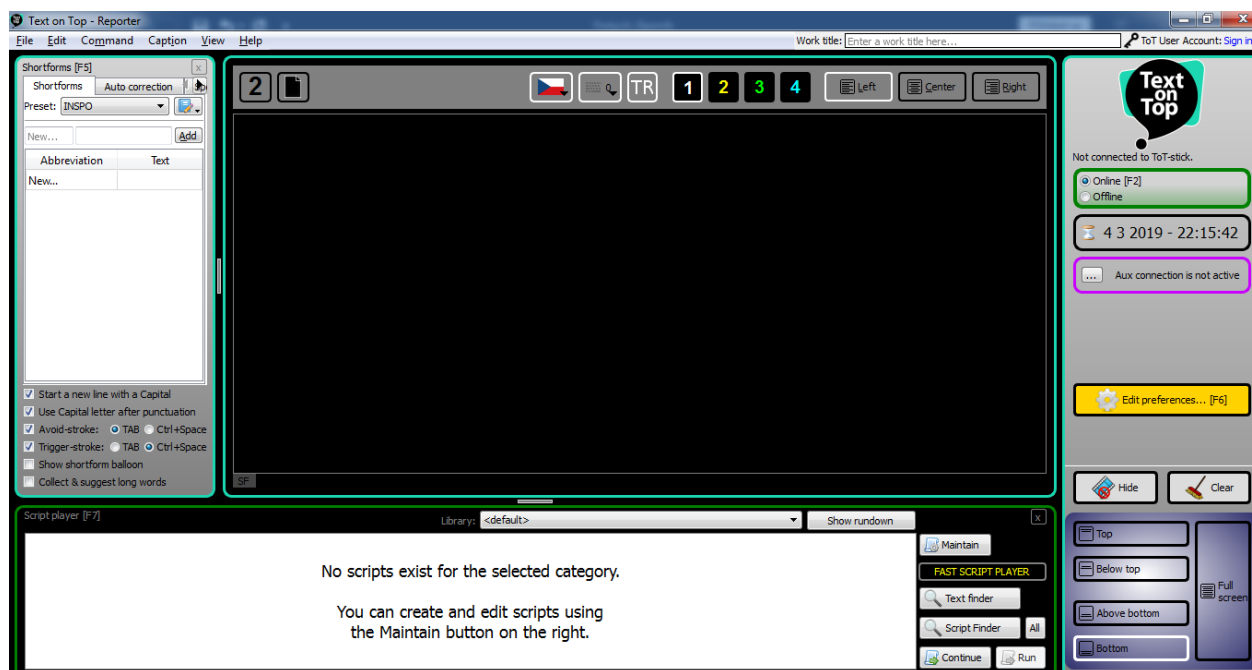
Přepisovatelské a zobrazovací rozhraní

Bez specializovaného programu pro přepisovatele je zobrazovací rozhraní a rozhraní přepisovatele totožné. Klient tedy vidí obvykle obrazovku přepisovatele nebo její kopii. V počítači pak nelze provést jakékoliv úpravy, aniž by došlo k přerušování zobrazování přepisu. Jedinou „správnou“ variantou je zapnout textový editor a psát bez jakéhokoliv přerušování až do konce akce.

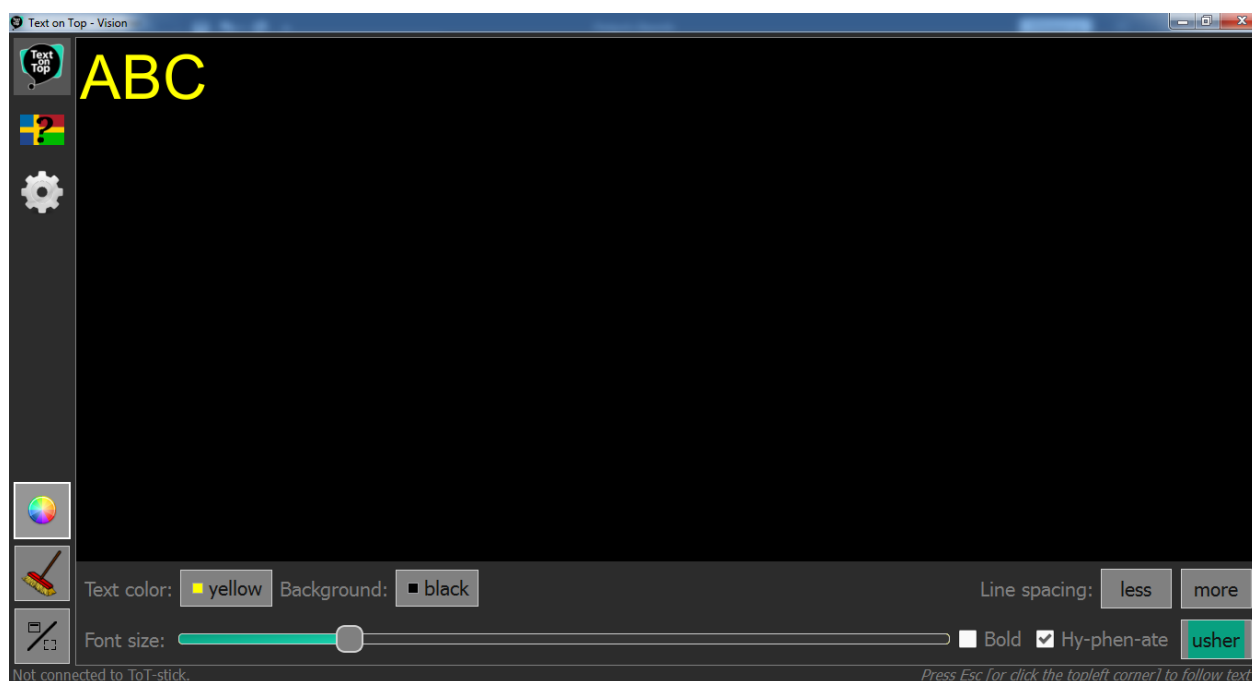
Řešení: Rozhraní všech zúčastněných stran jsou v Text on Top oddělená, sdílí se mezi nimi „pouze“ přepisovaný text. Uživatel může na svém tabletu měnit velikost textu, barvu pozadí, tloušťku textu, šířku mezer mezi řádky, vracet se k dřívějšímu textu.

Přepisovatel dle své potřeby zase může přidávat zkratky, měnit vizuál, hledat neznámá slova na internetu, zapisovat si poznámky a restartovat v případě poruchy celý systém, aniž by uživatel tyto změny zaregistroval.

Text on Top zároveň odesílá slova až po přepsání znaku, který označuje jeho konec (mezera, čárka, tečka, dvojtečka...), což přepisovatele chrání před odesláním slova, které chce ještě opravit nebo kde udělal překlep. To ve výsledku znamená, že vysílaný přepis působí plynuleji a lépe se čte.

Obr.1: Přepisovatelské rozhraní

Obr.2: Zobrazovací rozhraní

Vytváření zkratk

Funkce automatických oprav a nahrazování textu během psaní je dnes již standardní záležitostí, ale ne vždy je tak pohodové, aby bylo možné je využívat například během přepisu. Přidávání a odstraňování zkratk je živá funkce, která může během celodenní akce zaznamenat desítky změn „slovníku“ a některé zkratky se mohou po chvíli ukázat jako nepraktické. Jejich kvalitní příprava dopředu nemusí vždy nutně znamenat zjednodušení práce, pokud je není možné dostatečně flexibilně upravovat.

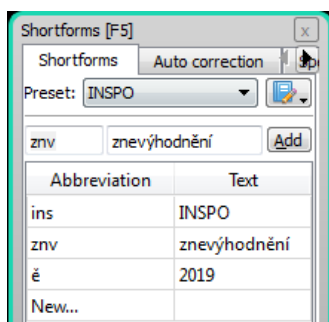
Řešení: Přidaná hodnota při využívání systému Text on Top je rozdělení zkratk na tři základní seznamy – zkratky, mluvčí a automatické opravy. Díky rozdělení do těchto skupin je možné například mít

automatické opravy pro jeden jazyk, seznam zkratk pro tematickou oblast a označení mluvčích pro konkrétní akci. Všechny tři kategorie mohou mít libovolný počet variant a je možné je rychle měnit.

Po napsání slova, které si přepisovatel přeje uložit do zkratk, stačí stisknout klávesu F9, napsat zkrácenou verzi a stisknout enter. V tu chvíli se vytvoří zkratka, kterou je možné nadále využívat. Pokud jde o více slov, je možné výběr rozšířit.

Jednou z dalších funkcí je automatické shromažďování slov delších než 6 znaků. Ta pak nabídne program při napsání prvních tří písmen u nového slova přepisovateli automaticky. Vzhledem k mnoha tvarům slov českém jazyce však tato varianta není příliš efektivní.

Text on Top také upozorňuje přepisovatele, že řetězec písmen, který právě napsal, bude rozbalen jako zkratka, aby nedošlo k neúmyslné změně slova. Přepisovateli se vždy může stát, že se mu postaví do cesty například název organizace, který se shoduje s některou z jeho zkratk v systému, v takovém případě se může

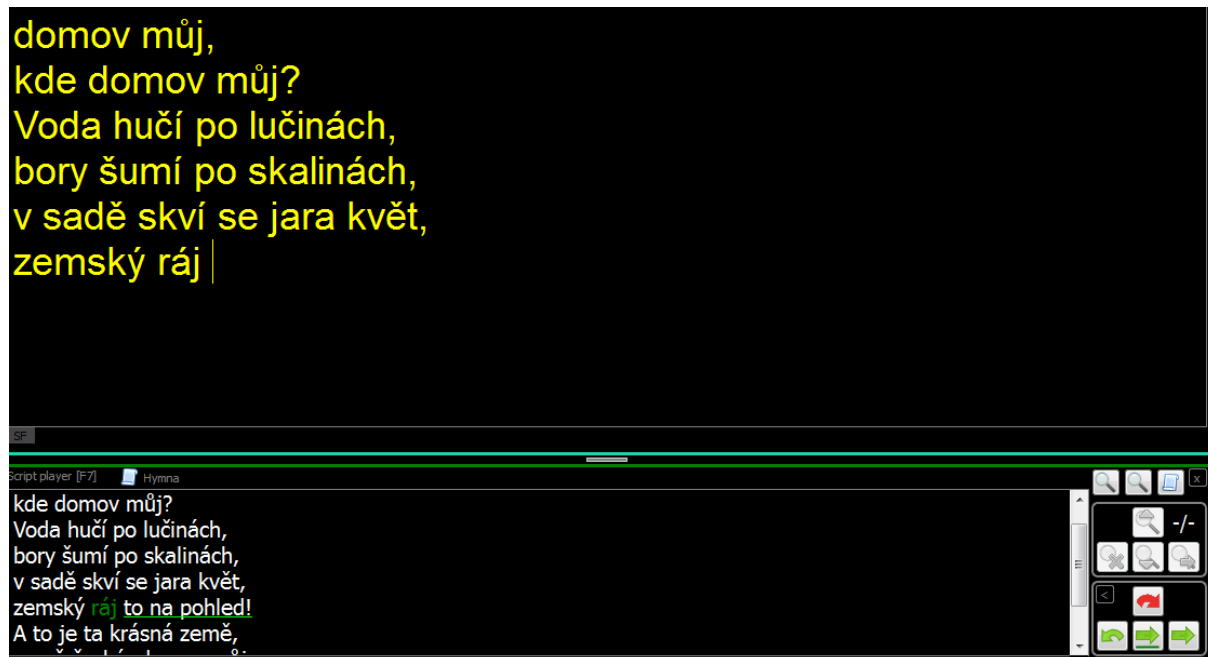
rozhodnout přednastavenou kombinací kláves napsané slovo ponechat a ignorovat jeho přítomnost například v seznamu automatických oprav.

Obr.3: Seznam zkratk

Práce s předpřipravenými texty

Texty, které mluvčí čtou například z knih nebo z jiných materiálů, bývají pro přepisovatele vždy oříškem. Často jde i o texty umělecké, kde je třeba zachovat plně věrnost originálu. Je sice možné úryvky předem od přednášejících získat a ve chvíli čtení je promítnout, avšak ne vždy musí být citovány slovo od slova. V takovém případě se přepisovatel bez specializovaného programu neobejde.

Řešení: Psané texty je možné dopředu upravit a přkopírovat je do programu Text on Top. Ve chvíli, kdy je zapotřebí je zařadit do přepisu, stačí pomocí šipek na klávesnici vybraný úryvek po slovech posílat do zobrazovacích zařízení. Jednotlivá slova se dají mazat i přeskokovat, v případě přidaného komentáře stačí text dodatečně vepsat. Pohodlně tak lze přepisovat texty písní, citace a čtené pasáže, aniž by se přepisovatel odchýlil od originálu.

Obr.4: Práce s předpřipravenými texty

Spolupráce více přepisovatelů

Přepisovatel bude vždy při své práci dělat chyby. Otázkou zůstává pouze to, jak je napravit. Obvykle může psát pouze jeden přepisovatel a kolega pouze napovídá, anebo za něj vše na chvíli převezme. To ovšem často vede ke zmatečným situacím, kdy kvůli napovídání svého kolegy aktivní přepisovatel přeslechne další informaci.

Řešení: Text on Top vyvinul vlastní způsob zapojení dvou přepisovatelů zároveň. Pomocí wi-fi spojí dvě přepisovatelská rozhraní na dvou noteboocích. Každé připojené zařízení se tak stává přepisovatelským s tím, že jedno je považováno za „aktivní“ a vysílá přímo do zobrazovacích zařízení. „Pasivní“ přepisovatel může opravovat a upravovat text svého kolegy. Nemusí jej tedy upozorňovat na chyby a může je ihned sám opravit. Zároveň je vždy v přepisovatelském rozhraní vidět, kde se v textu konkrétní přepisovatel nachází.

Zvýšení kvality touto funkcí spočívá především v tom, že aktivní přepisovatel nemusí řešit své chyby a může se soustředit čistě na zaznamenávání obsahu promluvy. Se zapojením druhého kolegy je možné dosáhnout i v takovém případě téměř čistého výsledku bez překlepů a vynechaných slov.

.
. .
.